

АРТИШ – МАКТАБИ ВАТАНДҮСТӢ ВА МАРДОНАГӢ

ИНСОН, ҲУҚУҚ ВА ОЗОДИҲОӢ Ӯ АРЗИШИ ОЛӢ МЕБОШАНД

МИНБАРИ

ҲУҚУҚШИНОС

НАШРИЯӢ ФАКУЛТЕТИ ҲУҚУҚШИНОСИИ ДМТ

№ 1 (77) 22-ЮМИ ФЕВРАЛИ СОЛӢ 2018, ПАНҶШАНБЕ

Дар ин шумора:

**НАХУСТИН ДИФОӢ
АЗ РӢИ ИХТИСОСИ
ҲУҚУҚӢ ҶИНОЯТӢ**

Саҳ. 2

**ШАРҲУ ТАВЗЕҲӢ
ПАӢМ АЗ ҶОНИБИ
УСТОДОНИ ФАКУЛТЕТ**

Саҳ. 3

**МАКТАБИ ШУҶОАТУ
МАРДОНАГӢ**

Саҳ. 4

**НАҚШИ ДОДГОҲ
ДАР ДАВРАӢ
ҲАҲОМАНИШИҶО**

Саҳ. 5

**ПЕШВОӢ МИЛЛАТ
ВА ВАҲДАТИ МИЛЛӢ**

Саҳ. 6

**2018 – ГОД
ТУРИЗМА И НАРОДНОГО
РЕМЕСЛА**

Саҳ. 7

Дар зарфи беш аз ду даҳсолаи охир артиши миллии мо ба мактаби тарбияи ватандӯстиву ватандорӣ ва матонату мардонагӣ табдил ёфта, то имрӯз дар сафҳои худ даҳҳо ҳазор ҷавонони обутобёфтаре ба камол расонидааст.

Имрӯз ҷавонони бонангу номуси мо хуб дарк мекунанд, ки хизмат ба Ватан барои онҳо қарзи муқаддаси фарзандӣ ва рисолати мардонагист.

Хизмати ҳарбӣ нишонаи равшани эҳсоси ватандӯстӣ, дарки зарурат ва аҳаммияти ҳимояи манфиатҳои давлат ва халқи Тоҷикистон мебошад.

Ҳар як афсару сарбоз ва ҳар як ҷавоне, ки ба сафи Қувваҳои

Мусаллаҳ дохил шуда, савганди ҳарбӣ ёд мекунад, ҳамеша дар хотир дошта бошад, ки хизмати ҳарбӣ аз ӯ, пеш аз ҳама, иродаи матин, донишу маърифати муосир ва эҳсоси садоқату самимият ба халқу Ватанро талаб менамояд.

Ҳифзуҳимояи амнияти давлат, суботу оромии ҷомеа ва ҳаёти осудаи сокинони мамлакат ба зиммаи хизматчиёни ҳарбӣ, яъне ҳаёти шахсии сохторҳои низомӣ ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ гузошта шудааст ва онҳо вазифадоранд, ки ин неъмат бебаҳо – сулҳу субот ва оромиву осоиши ҷомеаро чун гавҳараки чашм эҳтиёт кунанд.

ЭМОМАЛӢ РАҲМОН

МУШКИЛОТИ ИСТИФОДАИ ИСТИЛОҲОТ ДАР РАВАНДИ ҚОНУНГУЗОРӢ

Дар мақоми олии қонунбарор, тахти раёсати муовини якуми Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии ҚТ Абдуҷаббор Азизӣ ва бо иштироки намояндагони вазорату кумитаҳои дахлдори ҷумҳурӣ, устодони факултети ҳуқуқшиносии ДМТ семинари методологӣ дар мавзӯи «Проблемаҳои истифодаи истилоҳот дар раванди қонунгузорӣ» баргузор гардид.

Аз рӯи масъалаи мазкур

сияи 16-уми Шӯрои Олии ҚТ дар низоми қонунгузории ҚТ махсусан истифодаи истилоҳот, мафҳумҳо ва падидаҳои нав рӯи кор омаданд. Қонунгузорӣ аз нигоҳи методологӣ вобаста ба талаботи муносибатҳои ҷамъиятӣ мутаҳаррику тағйирёбандаанд. Яъне аз нигоҳи диалектикӣ доим дар инкишофи пешравӣ мебошанд. Аз ин рӯ, дар ҳамаи соҳаҳои қонунгузорӣ пайвасти истилоҳоти нав ба вучуд меоянд.

Мавқеи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии ҚТ дар риояи истифодаи истилоҳоти навин услуби матни қонунҳо имлои нави забони тоҷикӣ ва риояи Қонуни ҚТ «Дар бораи забони давлатии ҚТ» намоён аст.

То ин лаҳза аз ҷониби Маркази миллии қонунгузории назди Президенти ҚТ, факултети ҳуқуқшиносии ДМТ ва пажӯҳишгарони ҳуқуқшинос фарҳангҳои истилоҳоти ҳуқуқӣ таъбу нашр шуданд, ки онҳо дар роҳи баланд бардоштани фарҳанги истифодаи истилоҳоти ҳуқуқӣ бунёд мегузоранд. Вале дар низоми қонунгузорӣ бидуни истилоҳоти ҳуқуқшиносӣ мафҳуми ибораҳо ва категорияҳои истифода мешаванд, ки онҳо аз соҳаҳои гуногуни ҳаёти иҷтимоӣ бармеоянд. Барои мисол дар қонунҳои ҚТ «Дар бораи фарҳанг», «Дар бораи кино», «Дар бораи театр ва ғайрияқиди театрӣ», «Дар бораи партовҳои истеҳсолӣ ва истеъмолий», «Дар бораи ғалла», «Дар бораи занбӯри асалпарварӣ», «Дар бораи Академияи илмҳои ҚТ», «Дар бораи маориф» ва амсоли инҳо.

Аз ин рӯ, мебояд дар раванди инкишофи истилоҳоти

қонунгузорӣ мутахассисони пешаҳои гуногун саҳми хешро гузоранд.

Дар назди иштирокчиёни чорабинии мазкур аз рӯи масъалаи баррасигардида, ҳамчунин Идиев Ф.Ф. – директори Маркази миллии қонунгузории назди Президенти ҚТ, Табаров Ф. – сардори шӯбаи ҳуқуқи Маркази миллии қонунгузории назди Президенти ҚТ, Матробиён С. – муовини раиси Кумитаи

муданд, ки истифода бурдани истилоҳоти аслии тоҷикӣ дар раванди қонунгузорӣ, дар илми ҳуқуқшиносӣ ва дар дигар соҳаҳои илм аз мавзӯҳои мубрам ва асосӣ баъд аз ба даст овардани Истиқлолияти давлатӣ ба ҳисоб рафта, дар ин ҷода парламентумони касбии мамлакат саҳми беандоза дорад.

Дар семинари методологӣ таъкид гардид, ки кумитаи Маҷлиси намояндагони Маҷ-

забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати ҚТ, Саъдизода Қ. – омӯзгори кафедраи ҳуқуқи инсон ва ҳуқуқшиносии муқоисавии факултети ҳуқуқшиносии ДМТ ва Сулаймонов Ф. – дотсенти кафедраи ҳуқуқи байналмилалӣ факултети ҳуқуқшиносии ДМТ баромад намуданд.

Номбурдагон таъкид на-

лиси Олии ҚТ оид ба қонунгузорӣ ва ҳуқуқи инсон тақлифу пешниҳод ва мулоҳизаҳои имрӯз зирқардидаро бори дигар мавриди омӯзиш қарор ҳоҳад дод ва яққоя онҳоро дар таҳқиқи таҷдиди қонунгузории соҳа бо мақсади ҳалли мушкилоти ҷойдошта истифода ҳоҳад бурд.

www.parlament.tj

НАХУСТИН ДИФОӢ АЗ РӢИ ИХТИСОСИ ҲУҚУҚИ ЧИНОЯТӢ

Хурсандибахш аст, ки сафи устодони унвондор дар факултет рӯз то рӯз

меафзояд. Аз ҷумла санаи 12-уми январи соли 2018 ассистенти кафедраи

ҳуқуқи чиноятӣ Қурбонзода Бехрӯз Шариф дар Шӯрои диссертатсионии миллии назди факултети ҳуқуқшиносии ДМТ рисолаи номзадиашро дар яке аз мавзӯҳои мубрам ва муҳим «Ҷавобгарии чиноятӣ барои ташкили иттиҳоди экстремистӣ (ифротгарой) дар ҚТ» зери роҳбарии олими ҷавону умедбахш, дотсент Сафарзода Анвар Исом дифоъ намуд. Бояд қайд кард, ки аз рӯи ихтисоси ҳуқуқи чиноятӣ дифоии рисола дар шӯрои миллии нахустин

буда, минбаъд садорати факултет иқдом гирифтааст, ки аз рӯи ихтисосҳои дигари барои кишварамон муҳим дифоии рисолаҳоро ба роҳ монанд.

Идораи рӯзномаи «Минбари ҳуқуқшинос», садорати факултети ҳуқуқшиносӣ, устодону кормандон ва донишҷӯёни ин даргоҳ Қурбонзода Бехрӯзро бо ин дастовардаш самимона табрик намуда, ба ӯ фатҳи қуллаҳои баланди илмиро таманно менамоянд.

Таҳияи
Ҳуснуддин САИДЗОДА

МИНБАРИ ҲУҚУҚШИНОС

Муассис:
факултети
ҳуқуқшиносии ДМТ
www.law.tnu.tj

Сармуҳаррир:
**Ҷаҳонгир
САЪДИЗОДА**
jahon_1967@mail.ru

Муовини сармуҳаррир:
Исмом ШАРИФЗОДА

Муҳаррир:
Бобочон НАИМЗОДА

Тарроҳ:
Акмал ШАРИПОВ

ҲАЙАТИ ТАҲРИРИЯ:

Раҳмон Д.С.
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, декани факултети ҳуқуқшиносӣ;
Сафарзода Б.А.
профессори кафедраи ҳуқуқи инсон ва ҳуқуқшиносии муқоисавӣ;
Маҳмудов И.Т.
мудир кафедраи ҳуқуқи судӣ ва назорати прокурорӣ;
Абдуллоев П.С.
муовини декан оид ба илм ва робитаҳои байналмилалӣ;
Камолзода И.И.
дотсенти кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқ;
Сулаймонов Ф.С.
дотсенти кафедраи ҳуқуқи байналмилалӣ

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:

Ватанзода М.М.
ерданчи Президенти ҚТ оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ;
Саид Нуриддин Саид
вазир маориф ва илми ҚТ;
узви вобастаи АИ ҚТ;
Имомзода М.С.
ректори ДМТ,
академики АИ ҚТ;
Тоҳиров Ф.Т.
академики АИ ҚТ;
Маҳмудзода М.А.
раиси Суди Конституционии ҚТ, академики АИ ҚТ;
Раҳимзода М.З.
директори Маркази миллии қонунгузории назди Президенти ҚТ, узви вобастаи АИ ҚТ;
Диноршоев М.
академики АИ ҚТ;
Насриддинзода Э.С.
профессори кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқ, узви вобастаи АИ ҚТ;

ШАРТҲОИ ҚАБУЛИ МАВОД:

Дастнавис қабул карда намешавад.
Мавод бояд бо ҳуруфи Times New Roman Tj 14 ҳуруфчинӣ шуда бошад.
Рӯзнома на ба ҳама андешаи муаллифони мавофиқ аст ва ақриди муҳталифҳо ба хотири риояи чандандешӣ ба таъби мерасонад.

Рӯзнома дар Вазорати фарҳанги ҚТ тахти №0336/рз аз 18-уми марти соли 2018 ба қайд гирифта шудааст.
Нашрони идора: ш. Душанбе
Бунӣ Ҳисорақ, Шаҳраки Донишҷӯён, факултети ҳуқуқшиносии ДМТ.
Телефон: 985-38-38-87, 900-55-51-87. Теъдод: 1000
Навбатдори шумора: Исмом ШАРИФЗОДА

ШАРҲУ ТАВЗЕҲИ ПАЁМ АЗ ҶОНИБИ УСТОДОНИ ФАКУЛТЕТ

Бо дастури Ректори ДМТ, академик Имомзода М.С. ва Дастгоҳи иҷроияи Президенти ҶТ як гурӯҳ устодони факултети ҳуқуқшиносии ДМТ аз санаи 8-ум то 17-уми январи соли 2018 дар гурӯҳҳои табиғотӣ оид ба шарҳу эзоҳи Паёми Президенти ҶТ, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба шаҳру ноҳияҳои мамлакат сафарбар шуда буданд.

Шукрулло - мудири кафедраи ҳуқуқи граждани дар ноҳияи Ёвони вилояти Хатлон; Раҷабов Маҳмадёр - мудири кафедраи ҳуқуқи байналмилалӣ, Сангинов Дониёр - мудири кафедраи ҳуқуқи соҳибкорӣ ва тиҷорат дар ноҳияи Ваҳши вилояти Хатлон; Назаров Аваз - мудири кафедраи криминалистика ва фаъолияти экспертизаи судӣ дар ноҳияи

байналмилалӣ ва тафсири ҷойгоҳи Тоҷикистон дар ҷаҳони муосир. 2. Таҳлили вазъияти рушди иқтисодӣ ва ислоҳоти низоми молиявии кишвар. 3. Масъалаҳои дурнамои рушди соҳаҳои саноат ва соҳибкорӣ дар мамлакат. 4. Дастовардҳои дурнамои сиёсати иҷтимоии давлат. 5. Масъалаҳои таҳкими ҷомеаи ҳуқуқбунёд ва таъмини амни-

Дар маъракаи табиғотӣ устодони зерини факултет фаъолона ширкат намуданд: Раҳмон Дилшод - декани факултети ҳуқуқшиносии ДМТ, Маҳмудов Иззатулло - мудири кафедраи ҳуқуқи судӣ ва назорати прокурорӣ дар ноҳияи Шохмансури шаҳри Душанбе; Сафарзода Анвар - мудири кафедраи ҳуқуқи ҷиноятӣ дар шаҳри Ваҳдат; Ғаюров

Абдурахмони Ҷомии вилояти Хатлон; Саъдиев Исмоил - устоди кафедраи ҳуқуқи соҳибкорӣ ва тиҷорат дар ноҳияи Фархори вилояти Хатлон.

Ҳангоми вохӯриҳо нуктаҳои асосии Паём ба аҳли ҷамоатчиӣ тавзеҳ дода шуд. Махсусан устодони факултет бахшҳои зерини Паёмро ба мардум расониданд: 1. Таҳлили равандҳои минтақавию

яи миллий дар шароити муосир.

Ба масъалаи эълон гардидани соли 2018 ҳамчун «Соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ» таваҷҷуҳи хоса дода шуд. Бо ин мақсад аз ҷониби Пешвои миллат як силсила дастуру супориш ва имтиёзу ташаббусҳои наву созанда роҳандозӣ карда шуд, ки онҳо ба самъи мардум рас-

онида шуданд.

Воҳӯриҳо ҳар рӯз ду се маротиба дар минтақаҳои алоҳидаи шаҳру ноҳияҳо сурат гирифта, иштирокдорон ҳудудан аз 100 то 500 нафарро ташкил менамуданд. Баъди анҷоми вохӯриҳо аҳли ҷамоатчиӣ ҷонибдориашонро аз сиёсати пешгирифтаи Ҳукумати ҶТ ибраз намуда, зикр мекарданд, ки мо шукрона аз амниятӣ субот, тинҷию амонӣ ва сиёсати созандаи Пешвои муаззами худ менамоем, ки барои мо шароити хуби зиндагӣ, ҷойи доимии кори муҳайё намуда, барои фарзандонамон ҷиҳати гирифтани маълумот ва касбҳои зарурии рақобатпазири бозори меҳнат тамо-

ми тадбирҳоро меандешанд. Барои мо зарур аст, ки танҳо дастуру супоришҳои созанда ва иқдомҳои пешгирифтаи Ҷаноби Олиро дар амал табиқ намоем.

Масъул:
Дониёр САНГИНОВ

СЕМИНАРИ ИЛМӢ-НАЗАРИЯВИИ УСТОДОНИ КАФЕДРАИ ҲУҚУҚИ ГРАЖДАНӢ

Санаи 13-уми январи соли 2018 дар заминаи кафедраи ҳуқуқи граждани семинари илмӣ-назариявии устодони кафедраи мазкур бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ баргузор гардид. Дар семинари мазкур, устодон, аспирантон ва донишҷӯён ширкат намуданд. Устодони кафедраи ҳуқуқи граждани бо маърӯзаҳо оид ба мавзӯҳои «Оби нӯшокӣ ҳамчун объекти ҳуқуқи граждани» (Саи-

дов Ҳ.М.); «Баъзе аз масъалаҳои танзими ҳуқуқи шартномаи иҷораи қитъаи замин» (Соҳибов М.М.); «Табиати ҳуқуқи фармоиши давлатӣ тибқи Кодекси граждани ҶТ» (Бобоҳонов Ҳ.З.); «Масъалаҳои асосии

вазъи ҳуқуқи субъектони шартномаи хизматрасонии муздноки байторӣ» (Ҳоҷамуродов Д.Г.); «Талаботи ахлоқӣ-ҳуқуқӣ оид ба амалигардонии ҳуқуқи моликият ба манзили истиқоматӣ» (Саидов С.); «Масъулияти молу мулкӣ боркашон дар раванди боркашонӣ» (Қурбонализода Ф.); «Баъзе масъалаҳои танзими ҳуқуқи суғуртаи ҷавобгарии ҳуқуқи граждани соҳибони воситаҳои нақлиёт» (Муминзода О.); «Мафҳум, нишона ва аҳамияти шартномаи хариду фурӯши чакана» (Азимов Ҳ.); «Баъзе аз масъалаҳои сирри бонкӣ тибқи қонунгузори ҶТ» (Маҳмудов Р.) баромад намуданд. Баъди ҳар як маърӯза муҳокимаҳои тӯлонӣ сурат гирифтанд, ки дар

муҳокима устодон Ғаюров Ш.К., Ҳиматов Ҳ., Қурбонов Қ.Б., Сулаймонов Ф.С., Қодиркулов Х. ва дигарон иштирок намуда, пешниҳодҳои судманд намуданд. Дар маҷмӯъ таъкид карданд, ки баргузори чунин семинарҳои илмӣ-назариявӣ самараи мусбат дода, пайваста ташкил намудани чунин чорабиниҳо барои рушд ва такмили илми ватанӣ саҳми назаррасе хоҳад гузошт.

ДОНИШЌӢНИ ФАКУЛТЕТ – ПАРЧАМБАРДРОНИ МИЛЛАТ

Хурсандибахш аст, ки донишҷӯёни факултети ҳуқуқшиносӣ на танҳо дар риштаи илм, таълим ва тарбия намунаи ибрат мебошанд, балки дар бахши намунаҳои гуногуни варзиш низ пайваста ғолибият ба даст меоранд.

Яке аз донишҷӯёни фаъол, ки пайваста ғолиби

мусобиқаҳои варзишӣ мегардад, Каюмов Худобахш Қурбонхонович мебошад. Номбурда донишҷӯи соли аввали шуъбаи умумии факултет буда, дар чандин мусобиқаҳои сатҳи байналмилалӣ Парчами давлатии ҶТ-ро парافшон намудааст. Чунончи, чанде қабл Каюмов Худобахш дар шаҳри Яро-

слави Федератсияи Россия дар мусобиқаи байналмилалӣ аз рӯи намуди варзиши «муҳорибаи тан ба тан» ширкат варзида, дар байни варзишгарони 45 кишвари пешрафтаи дунё ҷойи сеюмро ишғол намуд.

Каюмов Худобахш дар мусобиқаҳои ҷумҳуриявӣ ва

касбӣ низ пешсаф мебошад. Аз ҷумла шаш маротиба ғолиби мусобиқаи ҷумҳуриявӣ ва чандин маротиба дар мусобиқаҳои касбӣ аз рӯи намуди варзиши мазкур ғолибият ба даст овардааст.

Донишҷӯи дигари факултет Бобоев Умедҷон мебошад, ки чун Каюмов Худобахш ба дастовардҳои беназир ноил гардидааст. Бобоев Умедҷон донишҷӯи соли 2-и факултет буда, аз рӯи варзиши «Зӯрозмоии универсалӣ» дар вазни худ ҳамто надорад. Чанде пеш ӯ дар Ҷумҳурии Ўзбекистон ғолиби мусобиқаи байналмилалӣ гардид.

Идораи рӯзномаи «Мин-

бари ҳуқуқшинос» ва садорати факултет донишҷӯёни мазкурро бо ин дастовардҳои табрик намуда, ба онҳо муваффақиятҳои беназирро ба нафъи пешрафти Ватани азизамон орзу менамоянд.

Масъул:
Муҳаммадҷон
СОҲИБЗОДА

МАКТАБИ ШУҶОАТУ МАРДОНАГӢ

Маҳина ПУЛОТОВА
донишҷӯи соли 2

Боиси хушнидист, ки ҳамасола 23 феврал мо тоҷикон рӯзи Артиши миллии хешро бо як шукӯху шаҳомати хосса чашн мегирем. Аз таъсиси Артиши миллӣ 25 сол пур мешавад. Қувваҳои мусаллаҳи ҶТ зодаи истиқлолият буда, дар шароити вазнин таъсис ёфтааст. Ҳарчанд ки Артиши миллии кишварамон дар вазъияти бисёр вазнини сиёсӣ иқтисодии кишвар таъсис шуда бошад ҳам, вале дар натиҷаи тадбирҳои мунтазам андешидаи Ҳукумати мамлакат марҳила ба марҳила устувору қавитар гардида, имрӯз бо мутахассисони соҳибхитосос ва соҳиби донишу малакаи баланди касбӣ, техникаву таҷҳизоти муосир таъмин карда мешавад ва ба неруи муназзами дорои ҷузъу томҳои замонавӣ табдил ёфтааст.

Ҳайати Қувваҳои мусаллаҳи ҷумҳуриамон дар тӯли ин солҳо барои ҳифзи дастовардҳои истиқлолият, пуштибонии сулҳу ероми ва ваҳдати миллӣ, мубориза бар зидди исёнгароёну хиёнаткерон, гурӯҳҳои террористиву экстремистӣ ва дигар дастаҳои мусаллаҳи ҷинояткорӣ фидокориву мардонагии зиёд нишон доданд.

Мувофиқи моддаи 43 Конститутсияи ҶТ «ҳифзи Ватан, ҳимояи манфиати давлат, таҳкими истиқлолият, амният ва иқтисоди мудофиавии он вазифаи муқаддаси шаҳрванд аст». Ин меъёри Конститутсия бояд сармашки кори ҳар як ҷавони бонангу номус ва меҳанпараст бошад. Зеро барои

насли наврас хизмат дар сафи Қувваҳои мусаллаҳи кишвар муҳимтарин мактаби обутоби ҳаёт мебошад. Маҳз дар ҳамин ҷо ҷавонписарон сабақи шуҷоату мардонагӣ гирифта, муҳофизати хоки поки Ватани азизамонро меомӯзанд. Пас, меравем ба хизмат агар барои Ватан зарур бошад.

Маъруфҷон АХМЕДОВ
донишҷӯи соли 2 (ИДХ)

Қувваҳои мусаллаҳи кишвар зодаи Истиқлолият буда, дар шароити воқеан вазнини дохилӣ таъсис ёфтааст, аммо ба ин шароити саҳти дохилӣ нигоҳ накарда, масъулияти баланди ҳифзи марзубуми меҳанро бар зиммаи хеш гирифта, то имрӯз ҳамчун сипари бозътимоди давлат фаъолият намуда истодааст. Ҷасорат ва қавиירוдагии афсарони Артиши миллӣ боис гардидааст, ки ҳамасола мо рӯзи таъсисёбии қувваҳои мусаллаҳи кишварро таҷлил намоем. Ҳамватанони азизро, ба муносибати фарорасии рӯзи таъсисёбии Артиши миллӣ табрику таҳният мегӯям.

Сафархон ВОҲИДОВ
донишҷӯи соли 2 (ИДХ)

Дар муддати начандон тӯлони таърихӣ, яъне 25 сол ҷузъу томҳои қув-

Наврӯз ҚУРБОНОВ
донишҷӯи соли 3

Ба ҳамагон маълум аст, ки ҳар як давлате, ки дар арсаи ҷаҳонӣ вучуд дорад, пеш аз ҳама барои таъмини амнияти кишвар, шаҳрвандон ва ҳифзи марзубуми худ артиши худро таъсис медиҳад.

Баробари соҳибистиқлол гардидани давлати тоҷикон зарурати ташкил намудани Артиши миллӣ ба миён омад, зеро акнун ҳимояи марзубум, шарафу номус ва музаффариятҳои Тоҷикистони азизу соҳибхитирамон ба дасти фарзандони бонангу номусаш афтод.

Ҳифзи ватан вазифа ва уҳдадори муқаддаси ҳар як шаҳрванд буда, Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон онро муқаррар мекунад. Дар моддаи 43 Конститутсияи ҶТ чунин меъёр пешбинӣ шудааст: «Ҳифзи ватан, ҳимояи манфиати давлат, таҳкими истиқлолият, амният ва иқтисоди мудофиавии он вазифаи муқаддаси шаҳрванд аст». Ин аз он шаҳодат медиҳад, ки Конститутсияи мо дар рӯҳияи ватандӯстӣ қабул гардида, ҳимояи марзубуми давлатро муқаддасарин масъулияти шаҳрвандон медонад.

Мо бояд ифтихор аз соҳибистиқлолии кишвар ва аз роҳбари худ Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти ҶТ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон намоем, ки артиши миллиро таъсис доданд. Ин ташаббуси Пешвои миллат буд, ки имрӯз дар ҳар як хонаи тоҷику тоҷикистонӣ сулҳу субот, тинчиву оромӣ ҳукмфармост ва амнияти шаҳрвандони мо дар сатҳи олии таъмин аст.

ПОЯНДА БОД, ТОҶИКИСТОНИ СОҲИБИСТИҚЛОЛУ СОҲИБАРТИШ!

НАҚШИ ДОДГОҲ ДАР ДАВРАИ ҲАХОМАНИШИҲО

Юсуфшоҳ КАРИМОВ
раиси иттифоқи
касабаи донишҷӯёни
факултети ҳуқуқши-
носии, донишҷӯи соли 3

Сарчашмаҳои зиёди таърихӣ-ҳуқуқӣ гувоҳи онанд, ки миллати тоҷик воқеан ҳам ҳуқуқфару додвар буда, дар ҳама марҳилаҳои давлатдории худ дар самти таъмини ҳуқуқу озодиҳои инсон тамоми чораҳоро меандешиданд. Механизми амалишавии ин арзишҳо, ки сирф хоси инсоният мебошанд, бо ҳар роҳи восита, чи бо роҳи таъсис додани мақомоти махсусе, ки фаъолияти онҳо маҳз баҳри ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои инсон нигаронида шудааст ва ё чи аз ҷониби ҳуди амирону подшоҳони замон ба роҳ монда шуда буд. Аз ҷумла, ҳифзи ҳуқуқи поймолшудаи инсон бо роҳи қабу-

ли шаҳрвандони мамлакат аз ҷониби шоҳон ва расидан ба доди онҳо барқарор мешуданд. **Хусусан, агар мо таърихи давлат ва ҳуқуқи Ҳахоманишиҳо**ро, ки яке аз империяҳои беназири ҷаҳон буда, дар саҳифаҳои таърихи халқи тоҷик мақоми хосаро соҳиб аст, назар афканем, бо вучуди кам будани маълумот муайян мегардад, ки нақши ҳуқуқ дар ҷомеаи он замон ба як дараҷаи баланд расида буд. Нақши додгоҳ дар давраи Ҳахоманишиҳо дар таъмин ва ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои инсон хеле баланд буд. Додвари олӣ шоҳаншоҳ ба шумор мерафт, ки ӯ доир ба ҷиноятҳои вазнин ҳукм мебаровард. Хусусияти дод дар он буд, ки бо вучуди ҳокими мутлақ будани шоҳ пеш аз ҳукми худро баровардан бо додварон масъалаҳоро баррасӣ менамуд ва хулосаҳои онҳо-

шиҳо аз болои додварон назорати қатъӣ бурда мешуд ва ҳар ҳокиме, ки нисбат ба мардум ҳукми ғайриодилона мебаровард ва ришва мегирифт, ба саҳти ҷазо дода мешуд. Масалан, дар китоби Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон «Нигоҳе ба таърих ва тамаддуни ориёиҳо» аз нақли Ҳеродот омадааст, ки «Сисолен ном шахс додвари шоҳӣ буд. Бар ивази пора гирифтани ҳукми ғайриодилона бароварданаи шоҳ Камбучиё фармон дод, ки ӯро ба қатл расонда, пӯшташро қанда гиранд. Баъди пӯст қандан, аз ин пӯст тасмаҳо сохта, ба он курсие, ки дар он Сисолен додварӣ мекард рӯи ӯ кӯши намоянд. Пас аз ин, Камбучиё писари Сисолен до-

ро шунида, баъдан ҳукми заруриро мебаровард. Ба ғайр аз ин, дар назди шоҳ дар он замон Шӯрои додварӣ амал мекард, ки иборат аз 5-7 нафар буда, ба додварони поёни машварату маслиҳатҳо медоданд. Дар баробари ин, додвари калони шоҳӣ мавҷуд буд, ки аз болои тамоми додварон назорат мебард. Бояд таъкид кард, ки дар давраи Ҳахомани-

двар таъйин карда зикр намуд, ки ба чи гуна курси нишаста ҳукм бароварданаашро ҳеч гоҳ фаромӯш накунад».

Хулоса, нақши додгоҳ дар давраи Ҳахоманишиҳо хеле бузург буда, дар таъмин ва ҳифзи намурадани ҳуқуқҳои поймол-

шудаи мардум мақоми хоса дошт. **Баъзе олимон низоми додварии Ҳахоманишиҳо таҳсин намуда, мегӯянд, ки**

ҷабҳаи динию мазҳабиро ба худ касб намуда буданд. Масалан, дар китоби «Нигоҳе ба таърих ва тамаддуни ориёиҳо»-и Пешвои миллат оварда шудааст, ки «Як намуди муроғиҳои шоҳӣ «вора» ном гирифта буд. Он хеле қадима буда, ба воситаи қасам ёд кардани гомонбаршудагон ё бо оташ ва ё бо роҳи дигар санҷидани онҳо иҷро карда мешуд. Ин муроғиҳо ба иштироки мубад (ё мубадон) гузаронида мешуд».

Ҳамаи таҳлилҳои дар боло зикршуда нишон доданд, ки воқеан ҳам аҷдодони мо додгоҳро як мақоми асосӣ барои ҳаққи худро ҳифз кардан ҳисобида, қонунҳоро асли зиндагии худ қарор дода буданд, ки ин ҳислат то ҳанӯз дар табиати миллати мо боқӣ мондааст.

РИВОЯТ ДАР БОРАИ ДАРАХТ

Хусноро ИКРОМОВА
донишҷӯи соли 2

Ривоят мекунам, ки дарахти бузургчусае дар бари роҳ будааст. Дарахте, ки дар бузургиву азамат ҳамто надошт, аммо одамон барои ҳамвор кардани роҳ хостанд, онро бибуранд. Гӯё дарахт барои роҳгардии онҳо ҳалал мерасонд, аммо зӯри касе ҳатто дар якҷоягӣ ҳам нарасид, ки онро аз ҷояш бечо намояд. Дарахти сарсабз ҳамон бо азамати худ дар ҷояш буд, аммо ин боиси нафрати одамон гардид. Касе аз паҳлӯаш мегузашт, ҳатман бо нафрату бадбинӣ ба он менигарист ва норизогиашро изҳор мекард. Ва рӯзе аз рӯзҳои дарахти бузургчуса хушк шуду худ аз худ решакан гардид. Ҳама хайрон буданд, зеро чӣ қадар кӯшиш карда буданд, ки онро ғалтонанд, зӯру тавонашон нарасида буд, аммо он худ аз худ решакан гардид. Сабаб чист? - фикр мекарданд ҳама ва суолмез ба якдигар менигаристанд. **Хирадманде посух гуфт:**

- Дарахти азимро нафрату бадбинии мардум решакан кардааст.

ПЕШВОИ МИЛЛАТ ВА ВАҲДАТИ МИЛЛӢ

Соҳиби давлат ва мустақил шудани Тоҷикистон, ки дар охири асри XX ба халқи бофарҳанги тоҷик ба даст омад, воқеан рӯйдои таърихӣ бемисл мебошад. Баъзе абарқудратҳо аз пошхӯрии давлати бузурги Шӯравӣ ва ба вучуд омадани давлати нави миллӣ истифода карда, аз тариқи ба роҳ андохтани дасиса ва моҷароҳои сиёсӣ дар мамлакати ҷавон ва аз лиҳози ҳарбӣ заиф муҳолифатҳои ғоявӣ ба вучуд оварданд, ки дар натиҷа мамлакат ба ҷанги шаҳрвандӣ гирифтанд.

Дар ин замина, фарзандони баору номуси миллати азизамон бо дарки воқеи он ки мамлакатро хатарӣ нобудшавӣ таҳдид мекард, бар муқобили ҷанги ҷудоандоз, парокандакунандаи халқ ва сиёсати наҷодкушӣ, ки имконияти миқдоран кам намудани шумораи миллатро дошт, бо азму нияти нек роҳ ба самти ободиро

гирифтанд. Онҳо хуб медонистанд, ки ҳар рӯзи моҷаро зарари ҷуброннашаванда ба тамоми самтҳои ҳаётии миллат ворид месозад. Бинобар ин, ҳалли мусолимотомези моҷаро ва якдигарфаҳмии миллӣ асоси воқеӣ пайдо кард.

Пас аз кӯшишҳои пайгирона ва маслиҳату машваратҳои тӯлонии неруҳои солимфикри ҷомеа, таърихи 16 ноябри 1992 дар шаҳри Хучанди бостонӣ ҷаласаи Шӯрои Олӣ баргузор гардид. Ин ҷаласа, ки дар он паёми ваҳдат ва ягонагии миллати тоҷик ба таври қатъӣ садо дод, дар таърихи Тоҷикистони навин марҳалаи наҷо боз намуд. Тоҷикистон соҳиби ҳукумати қонуний гардид ва дар иҷлосияи тақдирсоз Эмомалӣ Раҳмон роҳбари он интихоб гардид.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мамлакатеро ба роҳбарӣ

гирифт, ки дорои дастгоҳи фалаҷ ва мардуми аз зиндагӣ ноумедшуда буд. Дар баробари ин, дар Тоҷикистони оғушта ба хун ва мотамзадаи он айём сарвари давлат будан фақат ду маъно – ҷасорат ва ё азхудгузаштагиро дошт. Пас аз гузаштани биступанҷ сол ва таҳлили саҳифаҳои пурдоғу дард медонем, ки муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон он вақт ҷонашро ба гавари сулҳ мондааст. Ў ҳудаш ҳамон рӯз аз минбари иҷлосия ба ҳайси раиси тозаинтихоб иброн намуда буд: «Ман ё дар Тоҷикистон сулҳро барқарор менамоям, ё дар ин роҳ ҷони худро медиҳам».

Муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба ваъдаи худ содиқ монд ва дар як муддати кӯтоҳ дар Тоҷикистон сулҳу оромӣ овард. Давлати тоҷик таҳти роҳбарии ӯ ва бо азви устувори мардуми ватанхоҳ ва сарсупурдаи миллат аз вартаи хатарно-

ки нобудӣ, раҳо ёфт. Таҳти роҳбарии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қабл аз ҳама сиёсати давлатӣ пойбарҷо гардид, муносибатҳои ҳуқуқии кишвар давра ба давра бо назардошти воқеияти иҷтимоӣ ба назм дароварда шуд. Пеш аз ҳама, қабули Конститусияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва созмон додани Артиши миллӣ дар кишварамон далоли ин гуфтаҳост. Чуноне ки медонем артиши миллӣ ин як рукаи асосии давлатдорӣ ба шумор рафта, мустақилият, устувории иқтисодиёт ва сиёсати давлатиро чи дар ҳудуди кишвар ва чи берун аз он таъмин мекунад.

Боиси ифтихор ва сарфарозист, ки аз ҷониби мардуми шарафманди Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ҳамчун Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат эътироф гардид. Бояд қайд намуд, ки дар замони соҳибистиқлолӣ бо ташаббуси бевоситаи Пешвои миллат чандин маротиба ислоҳоти ҳуқуқӣ гузаронида шуд, ки боиси рушди қонунгузорӣ ва дар маҷмӯъ низоми ҳуқуқӣ гардиданд. Ислоҳоти ҳуқуқӣ дар кишварамон зарурати воқеӣ дошт, чунки мо шакли нави давлатдориро ба даст овардем ва моро зарур буд, ки тамоми масъалаҳои марказии давлатдориро аз нигоҳи танзими ҳуқуқӣ дуруст ба роҳ монем. Дастоварди дигари замони соҳибистиқлолӣ, ки бо номи Пешвои

Ардашер АВЗАЛОВ
ассистенти кафедраи
ҳуқуқи судӣ ва
назорати прокурорӣ
E-mail: aardasher@gmail.com

миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон сабт гардидааст, созмон додан ва ташаққул додани парлумони касбӣ мебошад. Маҷлиси Олӣ ҳамчун рукаи бунёдии давлати демократӣ ва ҳуқуқбунёд аз аввали ташкилбаши асолати таърихӣ хешро то кунун дар сатҳи баланди касбӣ, ташкилӣ ва суботкорӣ пеш бурда истодааст.

Ҳамин тариқ, ниҳодҳои сиёсии Тоҷикистон таҳти сарвари Пешвои миллат дар муддати кӯтоҳи таърихӣ бо сарфарозӣ барномаи бунёди ҷомеаи сифатан нав, яъне минбаъд созмон додани давлати демократӣ ва ҳуқуқиро иҷро намуда истодаанд. Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар дили мардум тухми бунёдкорӣ, созандагӣ ва сулҳро киштааст. Бинобар ҳамин, итминон дорем, ки ояндаи давлату миллати мо хурраму пурфайз ва неку обод аст.

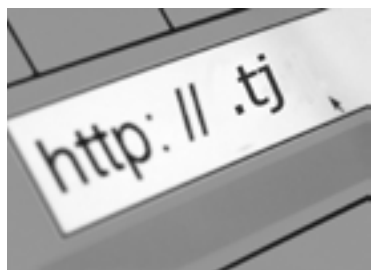

НОМИ ДОМЕНӢ ҲАМЧУН ОБЪЕКТИ МОЛИКИЯТИ ЗЕҲНӢ

Яке аз воситаҳои фардикунонии субъектони фаъолияти соҳибкорӣ дар шабакаи Интернет номи домени баромад менамояд. Вобаста ба масъалаи эътироф намудани номи домени ҳамчун объекти моликияти зеҳнӣ байни олимони ягонафикри ҷой надорад. Проблемаи асосии ҷойдошта нисбат ба эътироф намудани номи домени ҳамчун объекти моликияти зеҳнӣ ин муайян намудани режими ҳуқуқии он ба ҳисоб меравад. Лозим ба қайд аст, ки батанзимдарории ҳуқуқии номи домени берун аз мадди назари қонунгузори ҶТ қарор дорад. Вале, дар яке аз меъёрҳои Қонуни ҶТ «Дар бораи тамағҳои молӣ ва тамағҳои хизматрасонӣ» аз 5-уми март соли 2007 ибораи номи домени истифода карда шудааст. Заминаи асосии ташаққулбаши низоми ҳуқуқии «номи домени» ин ташкилотҳои байналмилалӣ ба шумор мераванд. Пеш аз ҳама Ташкилот (корпоратсия) оид ба тақсими номи домени дар шабакаи Интернет (ICANN)

ва Ташкилоти умимаҷаҳонии моликияти зеҳнӣ мебошанд, ки принципҳои асосии бақайдгирии номи домениро муайян менамоянд.

Пеш аз таҳлили мавзӯи мазкур бояд, ки мафҳуми «номи домени»-ро муайян намоем. Дар ҶТ якҷанд санадҳо вобаста ба батанзимдарории бахши иттилоот ва техноло-

гияҳои компютерӣ қабул гардидаанд, ба монанди: Қонуни ҶТ «Дар бораи иттилоот», Қонуни ҶТ «Дар бораи иттилоотонӣ», Қонуни ҶТ «Дар бораи ҳифзи иттилоот» ва ғайра. Номи домени бевосита ба соҳаи иттилоот дахл дорад, аммо дар ягон қонуни зикргардида мафҳуми «номи домени» оварда нашудааст. Мутахассисони соҳаи мазкур

бошанд, мафҳуми номи домениро чунин муаррифи менамоянд: номи домени – ин аломатҳои шартӣ, ки барои фардикунонии захираҳои иттилотӣ равона гардида, ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар шабакаи Интернет тааллуқ доранд.

Дар ҶТ низ солҳои охир истифодабарии номи домени ба тариқи дахлдор афзоиш ёфта истодааст. Менамоянд, ки номи домени миллӣ Маркази иттилоотии техникаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти ҶТ буда, системаи номҳои домени ва бақайдгирии номҳои домени минакаи TJ-ро идора мекунад.

Оид ба эътирофи номи домени ҳамчун объекти моликияти зеҳнӣ ба таври анъанавӣ фикру ақидаҳои гуногун ҷой дорад. Ба ҳар ҳол, баҳри эътирофномаи ин намуни объект ба ҳайси объекти моликияти зеҳнӣ бояд, ки асосҳои исботкунанда пешниҳод гардад. Пеш аз ҳама метавон гуфт, ки номи домени дар фарқи аз дигар воситаҳои фардикунонии тибқи қонунгузори граждани

эътирофгардида, дорои «табиати дугона» мебошад: 1) захираи иттилоотӣ мебошад; 2) дар шабакаи Интернет субъектро фардӣ мегардонад. Яъне номи домени баҳри фардинамоии доираи васеи маълумот ва фардинамоии шахси маълумотро паҳнкунанда хизмат менамояд. Дар чунин ҳолат саволе ба миён меояд, ки агар номи домени ҳамчун воситаи фардикунонӣ ба шумор равад, пас лозим аст, ки онро ба ҳайси объектҳои ҳуқуқӣ моликияти зеҳнӣ эътироф намоем? Ба ақидаи мо эътироф намудани он зарур аст. Мақсади асосии ворид намудани воситаҳои фардикунонӣ ба объектҳои моликияти зеҳнӣ дар паҳн намудани меъёрҳои ҳуқуқӣ вобаста ба ҳимояи ҳуқуқҳои истисноӣ ба ин объектҳо дида мешавад.

Ба ақидаи мо, қонунгузори граждани ҶТ, аллакай имрӯз метавонад, ки ҳуқуқӣ истисноиро ба номҳои домени эътироф намуда, ба онҳо речаи моликияти зеҳнӣро паҳн намояд. Лозим аст, ки дар қисми 3-юми Кодекси граждани ҶТ, ки номгӯи

Абдуғаҳад ТУРСУНОВ
донишҷӯи соли 4

объектҳои моликияти зеҳнӣро муқаррар менамояд, аниқтараш дар м.1126-уми КГ ҶТ муқаррароти «инчунин воситаи фардикунонии макони суроғавии шабакаи Интернет (номи домени)» илова карда шавад. Албатта, чунин тағйирот масъалаҳои, ки ҳангоми бархӯрди манфиатҳои соҳибони воситаҳои гуногуни фардикунонӣ дар бозори мол, кор ва хизматрасонӣ ба миён меоянд, ҳал менамояд. Вале, ин аввалин қадам баҳри ташкили низоми муайяни батанзимдарории ҳуқуқӣ оид ба истифодабарӣ ва бақайдгирии номи домени ба шумор меравад.

2018 – ГОД ТУРИЗМА И НАРОДНОГО РЕМЕСЛА

**Назифа
БОЙМУХАММЕДОВА**
студентка 1-го курса
юридического факультета

Благодаря инициативе Основоположника мира и национального единства – Лидера Нации, уважаемого Президента РТ Эмомали Рахмона этот год,

2018 объявлен «Годом развития туризма и народных ремёсел». Этот указ был объявлен в ежегодном послании Президента к парламенту республики, который был проведен 22 декабря 2017-го года.

По мнению уважаемого Президента Эмомали Рахмона на территории республики нужно развивать туризм и народное ремесло. Я, как полноценный гражданин РТ полностью согласна с этим мнением. Наш Таджикистан очень богат природными месторождениями, в пример можно привести хотя бы наши горы: 93% нашей территории занимают горы, в состав которых входят высочайшие горы

«Памир» и «Тянь-Шаню», что переводится как «Крыша мира» и «Небесные горы». Они находятся на высоте более 3000 метров над уровнем моря. И выходящая точка Таджикистана – Пик Исмоила Сомони, высотой 7495 метров.

Думаю, для туристов было бы удивительно, коснутся нетронутой природы наших гор. Ну и за счет них можно развить скалолазание, а наши альпийские луга на высокогорьях и плоскогорьях интересны для автопутешественников. Чего стоит только наша флора и фауна, у нас обитают редчайшие виды животных и птиц, занесенных в красную книгу, и всем этим можно познакомиться и насладиться только на нашей территории.

Просто нужно их красиво оформить, обезопасить и удобно подкорректировать для желающих посетить эти места. Для этого

нужно, конечно финансирование и считаю бесценным даром указ Президента о 2018 годе. Ведь если будет развит туризм – это очень хороший шанс поднять экономику страны, так же это выгодно и для граждан, проживающих на территории страны. Они могут выгодно для себя продавать нашу национальную одежду, вещи, предметы и т.п. Да и для народа это будет обмен опытом с другими народами мира. Для привлечения туристов, будут открываться новые заведения и в первую очередь это вакантные места для нашего населения. Чтобы общаться и понимать друг друга люди будут учить и развивать в себе иностранные языки, что тоже в пользу народа.

Это способ познакомить весь мир с культурой, жизнью и бытом таджикского народа. Все вышеперечисленное мной это только одна сторона монеты, не стоит забывать и о влиянии других народов на нас. Однако, ведь народ Таджикистана с самых древних времен несет в себе свою культуру, обычаи, традиции и уважение и этот огонь качеств нашего народа не угаснет не под каким влиянием.

Ремесленником быть – нет в мире лучшей доли, Не царь, но и не раб. Всегда на вольной воле.

Всем известна история Средней Азии, в котором таджики играют не последнюю роль. Из неё мы ви-

дим, что таджикский народ очень трудолюбив и ремесло развито самыми разными видами. Например, из книги Б.Гафурова «Таджики» я узнала, что в 6-8 веках хорошо было развито горное дело, добыча драгоценных камней. Из них в дальнейшем изготавливали драгоценности, картины, украшали мечети, скульптуры и т.д.

На данный момент в пределах Республики создан специальный проект «Ремесла Таджикистана», в котором мы можем ознакомиться с самыми яркими и известными людьми своего дела. Хочу привести несколько примеров, которые особенно сильно впечатлили меня: «Кундаль» – в переводе с фарси «рай цветов», это особая орнаментальная техника, которая была развита в конце XIV – начале XV веков, но в наше время потеряла свою значимость и ценность. И найти людей занимающихся таким видом ремесла очень трудно. Но все же они есть. В пример можно привести семью Махмад-карима Каримзоды. Этим ремеслом он занимается почти 40 лет, радуется, что и его дети посчитали это искусство ценным и пош-

ли по его стопам. Вот так и у нас ремесленное дело передается из поколения в поколения.

Это один из видов работы мастера в виде кундаля.

Главным украшением наших домов являются ковры. Это особенность Восточных стран, согласно истории ковры всегда считались символом богатства и красоты. В наше время, ковры очень ценятся, ведь существует более тысячи видов и качеств ковров. Значительнее всех ценятся ковры ручного изделия. Село Матпари Исфаринского района Согдийской области считается родиной

ковроткачества в Таджикистане. Именно тут делают в ручную замечательные ковры из натурального сырья, без какой либо химии.

Между тем эти знания так же переходят из одной семьи в другую, от матери дочери, а та в свою очередь своим детям и так до бесконечности. Хочется верить, что эти знания никогда не потеряют свою ценность, ведь именно на них держится наша культура.

Виды ремесел существующих и развивающихся на нашей территории можно продолжить очень долго и считаю это очень важным делом в жизни нашей страны. Так же в связи с освобождением народных ремесел от выплат всех видов налогов, я думаю, они будут развиваться все быстрее и качественнее.

АРТИШ – СИПАРИ ВАТАН

Мадина РАҲМОНОВА
донишҷӯи соли 1

Тоҷикистони соҳибистиқлол баъд аз ба даст овардани Истиқлолияти давлатӣ қадамҳои муҳиме ба пеш гузошт, ки яке аз онҳо таъсиси Артиши миллӣ ба хотири таъмини амният ва бақои давлат мебошад. Бухрони ҷиддии солҳои аввали соҳибистиқлолӣ Тоҷикистонро метавонист ҳамчун давлати мустақил аз харитаи сиёсии ҷаҳон пок созад. Барои як давлате, ки ба тозагӣ соҳибистиқлол гаштааст, ҳифзи арзишҳои миллӣ бе доштани

Қувваҳои мусаллаҳ тасаввурнопазир аст. Пас аз пошхӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ кишварҳои навтаъсис, алаҳхусус давлатҳои мустақили Осиёи Миёна дар заминаи биноӣ иншооти аҳамияти ҳарбидошта қувваҳои мусаллаҳи худро бунёд намуданд. Ҳамзамон онҳо аз артиши пурқудрати шӯравӣ техникаву таҷҳизоти гуногуни ҷангӣ ва яроку аслиҳаи мухталифро мерос гирифтанд. Тоҷикистон пас аз барҳам хӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ натавонист ягон мерос дар соҳаи ҳарбӣ ба худ гирад. Бо ҳамин сабаб зарурат пеш омад, ки Артиши миллӣ аз сифр сохта шавад. 18 феввали соли 1992 аз тарафи раиси Шӯрои Олии ҶТ Эмомалӣ Раҳмон Қарор “Дар бораи таъсиси Қувваҳои Мусаллаҳи ҶТ” ба тасвиб расид, ки он дар заминаи fronti халқӣ ва гурӯҳҳои мусаллаҳе, ки ҳукумати конститутсиониро тарафдорӣ менамуданд, бунёд шуд. Ҳамин тариқ, 23 феввали соли 1993 нахус-

тин пароди ҳарбии ҷузъу томҳои Артиши миллӣ баргузор гардид, ки он рӯз расман санаи таъсисёбии Қувваҳои Мусаллаҳи ҶТ эълон шуд.

Бо фарорасии ин санаи

фархунда устодони гиромӣ ва донишҷӯёни азизро аз самими дил табрик менамоям. Ба ҳомиёни Ватан сиҳативу саломатӣ, бозуи тавоно чун Рустами Дастон, муҳофизии амну рушди ки-

швар будан чун Исмоили Сомонӣ, комёбиҳои беназир дар қору қасаба, ба шогирдонатон таҳсили хубу аъло орзумандам.

23-ЮМИ ФЕВРАЛ МУБОРАК!

САРБОЗ ФАРОДИЛ

Он орзуи кӯдакӣ, омад ба хотирам боз,
Ки рӯзе қалон шавам, мешавам сарбоз.
Сару либоси ҳарбӣ, мепӯшам бар тан,
Мекунам аз дилу ҷон, хизмат бар Ватан.
Ҳама бигӯяд бо ҳам, “ту оё хабар дорӣ?”
“Ки Фародил шудааст, сарбози қаторӣ”.

Модарам аз шодӣ, дигар накунад тоқат,
Пурсон шавад зи ҳолам, ҳама рӯзу соат.
Бифаҳрад падарҷонам, дар назди Ватан,
Ки писарам сарбоз аст, ин обрӯи ман.
Баъди як соли хизмат, шавам паҳлавон,
Рухсат гирам ба хона, равам дав-давон.
Занад гум-гум садо, манзил ба манзил,
Аз гузошти қадамҳои сарбоз Фародил.
Хешу табор якҷо, ҳама оянд ба пешвоз,
Ман бошам, аз шодӣ бикунам парвоз.
Модарам омада, бе ягон ҳарфу қалом
Гирадам бар оғӯш, шодиёна аз баром.
Ҷуз ин нест шодӣ, ҳар марди бодилро,
Ки созад орзуи хеш, орзуи Фародилро.

Фариддун БОБОХОНОВ
донишҷӯи соли 4 (МБХ)

БА ҲОМИЁНИ ВАТАН

Шумо тоҷикед - аз насли оли Сомон,
Дар сиёсат ҷиддиву дар нарма раҳмон.
То ҳастед Шумо ҳама девори ин Ватан,
Мардумро нест хатар, бувад дар амон.

Васф созам, то бар Шумо шаванд моил,
Душман чун хасу Шумо чун соҳил.
Дар набардҳо бичангед мардонавор,
Бар зидди душманон чун шоҳ Исмоил.

Зи баҳри оромӣ, шабҳо бедоред,
Аз оила ҷудо дар хизмату дар қоред.
То бигардад пайдор ҳам сулҳу Ваҳдат,
Яктану якҷон бар Ватан хизмат доред.

Ба хурдон чун падар, Ватанро фарзанд,
Дода аз мардонагӣ бар мо дарси панд.
Бар Шумо гӯяд Фародил, аз дилу ҷон,
Ки рутбаҳоятон мудом гардад баланд.

